

PRAKTISCH MADENZIEKTE (MYIASIS) BIJ HET KONIJN

www.licg.nl
over houden van huisdieren

Heeft u een konijn, dan is het in de zomermaanden nog belangrijker dan anders om het hok en het konijn zelf netjes schoon te houden. Vieze luchtjes of uitwerpselen die in de vacht blijven hangen, trekken namelijk vliegen aan. Dat kan fatale gevolgen hebben voor uw konijn.

Het gevaar van vliegen

Madenziekte of myiasis wordt veroorzaakt door de maden van vliegen. Het gaat bij myiasis met name om de groene of blauwgroene vleesvliegen. Deze leggen eitjes in de vacht van het konijn. De maden die hier uit komen, eten zich een weg door de huid van het konijn en veroorzaken veel schade en pijn. De maden produceren bovendien stoffen die voor afsterving van weefsel zorgen, en dat veroorzaakt bloedvergiftiging. Het konijn kan hieraan overlijden als dit niet of te laat ontdekt wordt!

Hoe merkt u madenziekte op?

In eerste instantie lijkt een konijn niks te merken van de maden die aan zijn huid eten. Waarschijnlijk komt dit doordat de maden een verdovende stof uitscheiden. Als er meer schade is aangericht, krijgt het konijn pijn en wordt ziek. Het dier kan in shocktoestand raken door het afsterven van de huid en soms bijkomende bacterie-infecties. Signalen die u aan het konijn zou kunnen opmerken zijn bijvoorbeeld:

- Rusteloosheid, veel poetsen.
- Slecht of helemaal niet eten.
- Pijnsignalen zoals knarsen met de kiezen, hijgen, een strakke, wat samengeknepen neus, half dichte ogen, zich tegen de grond drukken (zie ook Pijn herkennen bij konijnen).
- Kale plekken, vieze plekken in de vacht, vaak onder en rondom de staart.
- Symptomen van shock: bleke slijmvliezen, koude oren, ondertemperatuur, sloomheid.

Merkt u dit soort signalen op, controleer de vacht van uw konijn dan goed. Vindt u wondjes of kleine gaatjes in de vacht van uw konijn op of ziet u zelfs maden kruipen, ga dan direct naar de dierenarts want er moet onmiddellijk worden ingegrepen om het konijn te redden.

Spoedgeval

Madenziekte is altijd een spoedgeval. Het is daarom belangrijk dat u direct contact opneemt met de dierenarts of de spoeddienst als het buiten de openingstijden is. Zorg dat u zo snel mogelijk langs kunt komen. Ga niet zelf aan de slag met het weghalen van de maden, dat kost te veel tijd. Spuit ook geen anti-insectenspray of andere medicatie op de wonden. Om het konijn te redden is zo snel mogelijk een complete behandeling door uw dierenarts nodig met onder andere pijnstilling en het toedienen van vocht en antibiotica, naast het verwijderen van de maden.

Hygiëne

Om madenziekte te voorkomen is hygiëne heel belangrijk. Verschoon dus regelmatig het hok en gebruik een goed vocht opnemend bodemsubstraat. Schep keutels en natte plekken minimaal eens per dag weg.

Let ook op dat uw konijn zijn blindedarmkeutels opeet. Dit zijn zachte glimmende keutels die het konijn normaal gesproken direct uit de anus weer opeet, omdat hier belangrijke voedingsstoffen inzitten. Bij een konijn dat te veel of verkeerd voer krijgt (vooral te veel biks/krachtvoer), of een konijn dat er niet bij kan omdat het te dik is of oud en stram, blijven deze keutels liggen of blijven ze in de vacht plakken. Bij konijnen met urineweg-problemen kan er ook urine in de vacht achterblijven.

Controleer liefst dagelijks of uw konijn schoon is en geen ontlasting in zijn vacht heeft hangen. Kijk bijvoorbeeld als hij rechtop gaat staan of als hij languit met zijn poten naar achteren ligt. Ziet u mest in de vacht, haal dit er dan voorzichtig uit.

Merkt u dat uw konijn zijn blindedarmkeutels laat liggen of dat hij te dunne ontlasting heeft, overleg dan met uw dierenarts wat de oorzaak daarvan kan zijn en wat u daaraan kunt doen. Zorg in elk geval dat uw konijn niet te veel biks krijgt en elke dag veel vers hooi kan eten.

Preventief middel

Er zijn sprays met ivermectine die u preventief kunt gebruiken op uw konijn. Ze doden de maden. U sprayt hiermee het achterwerk van het konijn in. Ze zijn te koop bij dierenspecialzaak en dierenarts. Zeker bij konijnen die extra risico lopen, zoals dieren met een lange vacht, oudere dieren en te dikke dieren, kan dit verstandig zijn.

Overleg met uw dierenarts, laat u goed voorlichten over het gebruik ervan en houd u aan de gebruiksaanwijzing, want het is een bestrijdingsmiddel en dat kan bij verkeerd gebruik giftig zijn. Spuit het niet op open wonden.

Houd ook rekening met eventuele andere dieren, zoals hond of kat, die het middel via likken binnen kunnen krijgen. Vooral voor sommige hondenrassen, zoals collies, kan dat gevaarlijk zijn.

Vliegen uit de buurt houden

Om vliegen tegen te gaan kunt u, naast het zorgvuldig schoon houden van het konijnenverblijf, zoveel mogelijk gebruik maken van horren. Heeft u een konijn met zachte ontlasting, pas dan zijn voeding aan en gebruik eventueel tijdelijk een klamboe om het hok. Gebruik geen insecticide spray, deze kan ook giftig zijn voor uw konijnen.

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.